

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Кафедра географії та геоекології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

 Семенюк Л.Л.

«_31_»__серпня_2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Туристичні ресурси світу

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань _____

ОПР магістр

Напрямок підготовки/спеціальність Середня освіта. Географія

(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціалізація краєзнавчо-туристична робота

(шифр і назва спеціальності)

Факультет природничо-географічний

(назва факультету)

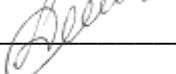
Робоча програма Туристичні ресурси світу _____ для студентів
(назва навчальної дисципліни)
за напрямом підготовки/спеціальністю Середня освіта. Географія _____

Розробники: доц. Гелевера О.Ф. _____

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри географії та геоекології _____

Протокол від «_31_»_серпня_2020 року № 1

Завідувач кафедри _____ (підпис) (_Семенюк Л.Л._) (прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання*
Кількість кредитів ЄКТС – 7	Галузь знань — (шифр і назва)	Нормативна	
Блоків/модулів – 3	Напрямок підготовки/ спеціальність: <u>Середня освіта.</u> <u>Географія</u> — (шифр і назва)	Рік підготовки	
Розділів/змістових модулів – 8		1-й	1 -й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		1-й	1-й
		Вид контролю:	
		залік	залік
	Лекції		
		30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські:	
		20 год.	4 год.
		Лабораторні:	
		год.	год.
		Самостійна робота:	
		82 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	год.
		Консультації:	
		год.	год.
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: <u>2</u>	Освітньо-професійний рівень: <u>магістр</u>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – сформувані у студентів знання про туристичні ресурси світу, сучасні підходи до туристичного районування світу, особливості туристсько-рекреаційної діяльності та перспективи розвитку рекреації та туризму в різних країнах світу.

Завдання дисципліни:

- ознайомитися з сутністю понять «туристичні ресурси», «туристсько-рекреаційні ресурси»;
- розкрити особливості класифікацій туристсько-рекреаційних ресурсів, дати характеристику основних їх видів;
- розкрити сутність понять «рекреація» і «туризм», охарактеризувати функції туризму та фактори, що впливають на розвиток рекреації та туризму;
- ознайомитися з етапами розвитку світового туризму, охарактеризувати сучасні його види та форми;
- розкрити сутність понять «географічний образ», «імідж», «бренд». Ознайомитися з алгоритмом складання туристсько-рекреаційного іміджу території;

- розглянути існуючі підходи до туристичного районування світу;
- охарактеризувати туричні ресурси Європейського, Американського, Африканського, Азіатсько-Тихоокеанського та Близькосхідного туристичних регіонів, визначити проблеми та перспективи їх використання в туристсько-рекреаційній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

1. Загальні:

Системні компетентності:

ЗК1 – Знання та розуміння предметної області географії та розуміння професійної діяльності вчителя.

ЗК3 – Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей, зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до осіб, які навчаються.

ЗК4 - здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності.

ЗК5 - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, набувати спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя.

ЗК6 – Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення, адаптуватися та діяти в новій ситуації.

Інструментальні компетентності:

ЗК8 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в процесі навчання або дослідження, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10 - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11 – Здатність спілкуватися державною мовою (як усно, так і письмово), використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.

Міжособистісні компетентності:

ЗК12 – Навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді.

ЗК13 – Здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів).

2. Спеціальні (фахові):

ФК1 - здатність демонструвати знання об'єктно-предметної суті, понятійно-термінологічного апарату, структури географії, її місця і зв'язків в системі наук, історії розвитку, значення для суспільства.

ФК2 - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних ресурсів та природокористування, природних і суспільних територіальних комплексів.

ФК3 - здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).

ФК4 - здатність належно використовувати географічну термінологію, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами.

ФК5 - здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій.

ФК7 - володіння методикою географічних досліджень, здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.

ФК13 - здатність до системного географічного мислення, розуміння та пояснення основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства.

ФК15 - здатність до розуміння та пояснення особливостей фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язків у ландшафтах та біогеоценозах; географічного аналізу закономірностей просторової диференціації ландшафтної оболонки та прояву фізико-географічних закономірностей в межах океанів, материків, фізико-географічних регіонів світу, України та її регіонів.

ФК16 - здатність пояснювати геоекологічні аспекти існування природно-техногенних систем, прагнення до збереження навколишнього середовища, раціонального природокористування, охорони ландшафтного різноманіття та біорізноманіття, природоохоронної та природно-заповідної діяльності.

ФК19 - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, визначати роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства на різних етапах розвитку людства, тенденції взаємодії суспільства і природи в часовому вимірі, розуміти та пояснювати стратегію збалансованого розвитку людства.

Програмні результати навчання:

Студент:

ПРН1 - *знає та розуміє* об'єктно-предметну суть, понятійно-термінологічний апарат, структуру географії, її місце та зв'язки в системі наук, історію розвитку, значення для суспільства, основні концепції, парадигми, теорії географічної науки, географічну номенклатуру;

ПРН2 - *описує* основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих її компонентів, *класифікує* зв'язки і залежності між компонентами, *знає* причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;

ПРН3 - *розуміє* взаємозв'язки географічної оболонки Землі та суспільства; тенденції взаємодії суспільства та природи в часовому вимірі; роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства на різних етапах; *пояснює* зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, *формулює* наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства, *усвідомлює* важливість збереження навколишнього середовища, охорони біологічного різноманіття, природоохоронної та природно-заповідної діяльності;

ПРН7 - *пояснює* основні фізико-географічні та суспільно-географічні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації, причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства;

ПРН8 - *знає і розуміє* принципи і закономірності будови і функціонування ландшафтної оболонки Землі, *пояснює* просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях; *пояснює* особливості фізико-географічних об'єктів і процесів у геосферах, взаємозв'язки у ландшафтах та біогеоценозах, закономірності просторової диференціації ландшафтної оболонки та прояви фізико-географічних закономірностей в межах океанів, материків, фізико-географічних регіонів, України та її регіонів;

ПРН13 - *застосовує* базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії; вільно передає географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами;

ПРН14 - *застосовує* базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів;

ПРН15 - *географічно мислить, встановлює* географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства, використовує концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному);

ПРН18 - *проводить* польові природознавчі, фізико-географічні й суспільно-географічні, а також педагогічні дослідження, *інтерпретує* отримані результати досліджень, *застосовує* їх у професійній діяльності для організації практичних занять з географії в школі та для позашкільної краєзнавчої і природоохоронної роботи;

ПРН19 - *вибирає* і *застосовує* основні методики та інструменти, які є типовими для різних галузей географії, *виконує* стандартні виміри і спостереження основних параметрів географічного середовища, необхідні для формування предметних компетентностей з географії в середніх загальноосвітніх навчальних закладах;

ПРН20 - *демонструє* уміння охарактеризувати регіони, ландшафти і біогеоценози, пояснити їх особливості і взаємозв'язки, сформовані географічним положенням та іншими географічними факторами;

ПРН21 - *складає* різноманітні тематичні карти, застосовуючи різні графічні прийоми, *працює* з географічними картами, атласами та іншими картографічними творами, *формує* в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми користування картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій;

ПРН27 - *дотримується* сам під час польових і виробничої практик, та *формує* в учнів екологічні цінності й відповідальне ставлення до природи, повагу культурних цінностей і традицій місцевого населення під час краєзнавчих екскурсій і туристичних походів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль №1

ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ. РЕКРЕАЦІЯ. ТУРИЗМ. ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ІМІДЖ ТЕРИТОРІЇ

Тема 1. Сутність туристичних ресурсів та їх класифікація.

Сутність понять «туристичні ресурси», «туристсько-рекреаційні ресурси». Кількісні та якісні характеристики туристичних ресурсів. Підходи до оцінки туристсько-рекреаційних ресурсів.

Класифікація туристсько-рекреаційних ресурсів. Основні види туристсько-рекреаційних ресурсів. Туристсько-рекреаційні ресурси природного походження (морські та океанічні узбережжя, озера та річки, гірські системи, геоморфологічні об'єкти, національні парки, бальнеологічні ресурси, ландшафти). Природно-антропогенні туристсько-рекреаційні ресурси (національні природні парки, природні та біосферні заповідники, заказники та пам'ятки природи, дендропарки, ботанічні сади, зоопарки). Суспільні туристсько-рекреаційні ресурси (археологічні ресурси, архітектурні споруди, пам'ятники історії та культури та їх різновиди, музеї, парки культури та відпочинку, торговельно-розважальні центри, центри паломництва). Подієві туристичні ресурси (гастрономічні фестивалі, карнавали, театралізовані шоу, спортивні змагання, музичні конкурси, аукціони, покази мод, політичні та економічні форуми, природні явища).

Тема 2. Рекреація та туризм як форма використання туристсько-рекреаційних ресурсів.

Сутність понять «рекреація» та «туризм». Функції туризму (економічна, соціокультурна, рекреаційна, екологічна, комунікативна, світоглядна). Фактори, що впливають на розвиток туризму (еколого-географічні, економічні, політичні, інформаційні, культурні). Основні показники розвитку туризму. Етапи світового розвитку туризму.

Класифікація видів туризму. Традиційні види туризму. Нетрадиційні види туризму.

Тема 3. Туристсько-рекреаційний імідж території.

Поняття «образ», «імідж», «бренд» території та їх співвідношення. Культурно-образний підхід як основа формування туристичного образу території.

Туристичний імідж країни в умовах глобалізації. Функції туристичного іміджу. Види туристичного іміджу (позитивний, слабо виражений, занадто традиційний, суперечливий, змішаний, надмірно привабливий, негативний). Алгоритм створення туристсько-рекреаційного іміджу території.

Туристичний брендинг. Бренд країни та етапи його створення. Типи туристичних брендів. Національний бренд країни. Механізми реалізації брендингу та іміджевої політики країни.

Змістовий модуль №2 **ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНЕ РАЙОНУВАННЯ СВІТУ**

Тема 1. Регіональний поділ світу в туризмі.

Сутність рекреаційного та туристичного районування, районоутворюючі чинники у міжнародному туризмі. Особливості та принципи районування світу в туризмі. Туристичні регіони світу за класифікацією Всесвітньої туристичної організації та критерії їх виділення. Об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО.

Тема 2. Туристичні ресурси Європейського туристичного регіону.

Загальна характеристика Європейського туристичного регіону. Регіональний поділ Європейського туристичного регіону: південноєвропейський туристичний район, північноєвропейський туристичний район, західноєвропейський туристичний район, центрально-східноєвропейський туристичний район. Природні, суспільні, подієві туристсько-рекреаційні ресурси Європейського туристичного регіону світового значення. Туристсько-рекреаційні ресурси Франції, Італії, Іспанії як лідерів туризму Європейського туристичного регіону. Проблеми та перспективи використання туристсько-рекреаційних ресурсів та розвитку туризму та рекреації в Європейському туристичному регіоні.

Тема 3. Туристичні ресурси Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону.

Загальна характеристика Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону. Регіональний поділ Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону: південноазійський туристичний район, північно-східноазійський туристичний район, південно-східноазійський туристичний район, Австралія та Океанія. Природні, суспільні, подієві туристсько-рекреаційні ресурси Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону світового значення. Туристсько-рекреаційні ресурси Китаю, Індії, Таїланду як лідерів туризму Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону. Проблеми та перспективи використання туристсько-рекреаційних ресурсів та розвитку туризму та рекреації в Азійсько-Тихоокеанському туристичному регіоні.

Тема 4. Туристичні ресурси Американського туристичного регіону.

Загальна характеристика Американського туристичного регіону. Регіональний поділ Американського туристичного регіону: північноамериканський туристичний район, центральноамериканський туристичний район, південноамериканський туристичний район, країни Карибського басейну. Природні, суспільні, подієві туристсько-рекреаційні ресурси Американського туристичного регіону світового значення. Туристсько-рекреаційні ресурси США, Канади, Бразилії. Проблеми та перспективи використання туристсько-рекреаційних ресурсів і розвитку туризму та рекреації в Американському туристичному регіоні.

Тема 5. Туристичні ресурси Африканського туристичного регіону.

Загальна характеристика Африканського туристичного регіону. Регіональний поділ Африканського туристичного регіону: північноафриканський туристичний район, західноафриканський туристичний район, центральноафриканський туристичний район, південноафриканський туристичний район. Природні, суспільні, подієві туристсько-рекреаційні ресурси Африканського туристичного регіону світового значення. Туристсько-рекреаційні ресурси Тунісу, Марокко, Південно-Африканської Республіки. Проблеми та перспективи використання туристсько-рекреаційних ресурсів та розвитку туризму та рекреації в Африканському туристичному регіоні.

Тема 6. Туристичні ресурси Близькосхідного туристичного регіону.

Загальна характеристика Близькосхідного туристичного регіону. Природні, суспільні, подієві туристсько-рекреаційні ресурси Близькосхідного туристичного регіону світового значення. Туристсько-рекреаційні ресурси Єгипту, Об'єднаних Арабських Еміратів, Саудівської Аравії. Проблеми та перспективи використання туристсько-рекреаційних ресурсів та розвитку туризму та рекреації в Близькосхідному туристичному регіоні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Усього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Усього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ. РЕКРЕАЦІЯ. ТУРИЗМ. ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ІМІДЖ ТЕРИТОРІЇ								
Тема 1. Сутність туристичних ресурсів та їх класифікація	20	4	9	4	20	2		4
Тема 2. Рекреація та туризм як форма використання туристсько-рекреаційних ресурсів	20	4	9	4	20		2	4
Тема 3. Туристсько-рекреаційний імідж території	30	4	9	4	30			4
Всього за розділ 1	70	12	27	12	70	2	2	12
Змістовий модуль 2. ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНЕ РАЙОНУВАННЯ СВІТУ								
Тема 1. Регіональний поділ світу в туризмі	10	2	9	6	10	1		9
Тема 2. Туристичні ресурси Європейського туристичного регіону	14	2	10	4	14	1	2	10

Тема 3. Туристичні ресурси Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону	14	2	9	4	14	1		9
Тема 4. Туристичні ресурси Американського туристичного регіону	14	2	2	9	14	1		9
Тема 5. Туристичні ресурси Африканського туристичного регіону	14	2	2	9	14	1		9
Тема 6. Туристичні ресурси Близькосхідного туристичного регіону	14	4	2	9	14	1		9
Всього за розділ 2	80	18	12	55	80	6	2	55
<i>Усього годин</i>	<i>150</i>	<i>30</i>	<i>20</i>	<i>82</i>	<i>150</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>82</i>

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	
2		
...		

6. Теми практичних занять

Практичне заняття № 1 за темою «Характеристика видів туристичних ресурсів»

Мета: аналіз сутності понять «рекреаційні», «туристичні», «туристсько-рекреаційні» ресурси, характеристика видів туристсько-рекреаційних ресурсів.

Форма проведення: виступи, обговорення.

Час проведення: 2 аудиторні години (1 пара).

1. Питання для обговорення:

1. Сутність понять «рекреаційні» та «туристичні» ресурси, принципові відмінності між ними.
2. Підходи до класифікації туристсько-рекреаційних ресурсів М. Труаси, П. Дефера, О. О. Любіцевої, М. П. Мальської, Й. Р. Гілецького : спільні та відмінні риси.
3. Туристсько-рекреаційні ресурси природного походження: особливості розподілу за регіонами світу.
4. Природно-антропогенні туристсько-рекреаційні ресурси та їх місце в класифікаціях туристсько-рекреаційних ресурсів.

5. Відмінність між суспільними та історико-культурними туристсько-рекреаційними ресурсами.
 6. Значення подієвих туристичних ресурсів у розвитку сучасної індустрії туризму в світі.
2. Виконання практичної роботи № 1.

Практичне заняття № 2 за темою
«Види туризму та рекреації»

Мета: характеристика традиційних та нетрадиційних видів туризму та рекреації.
Форма проведення: обговорення питань, виступи з доповідями та презентаціями.
Час проведення: 2 аудиторні години (1 пара).

1. Питання для обговорення:

1. Класифікація видів туризму: традиційні види туризму та рекреації.
 2. Нетрадиційні види туризму та сучасні тенденції їх розвитку.
2. Виступи студентів з доповідями та презентаціями за результатами виконання практичної роботи № 1.

Практичне заняття № 3, 4 за темою
«Туристсько-рекреаційний імідж країни»

Мета: з'ясування сутності та співвідношення понять «географічний образ», «імідж» та «бренд» території, розробка туристсько-рекреаційного іміджу країни.
Форма проведення: обговорення питань, виступи з доповідями та презентаціями.
Час проведення: 4 аудиторні години (2 пари).

1. Питання для обговорення:

1. Співвідношення понять «географічний образ», «імідж» та «бренд» території.
 2. Алгоритм розробки туристсько-рекреаційного іміджу країни.
2. Виконання практичної роботи № 2.
3. Виступи студентів з доповідями та презентаціями за результатами виконання практичної роботи № 2.

Практичне заняття № 5 за темою
«Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО»

Мета: характеристика розподілу об'єктів Списку світової спадщини ЮНЕСКО за регіонами світу.
Форма проведення: обговорення питань, виступи з доповідями та презентаціями.
Час проведення: 2 аудиторні години (1 пара).

1. Питання для обговорення:

1. Світова спадщина ЮНЕСКО: історія створення та сучасний стан.
2. Природні та культурні критерії, за якими туристсько-рекреаційні об'єкти заносяться до Списку Світової спадщини ЮНЕСКО.

2. Виконання практичної роботи № 3, виступи з доповідями та презентаціями.

Практичне заняття № 6-10 за темою
«Характеристика туристичних ресурсів Європейського, Азійсько-Тихоокеанського, Американського, Африканського, Близькосхідного туристичних регіонів»

Мета: характеристика туристсько-рекреаційних ресурсів країн світу, визначення проблем та перспектив розвитку туристсько-рекреаційної діяльності.

Форма проведення: виступи з доповідями та презентаціями.

Час проведення: 12 аудиторних годин (6 пар).

1. Виконання практичної роботи № 4.
2. Виступи з доповідями та презентаціями за результатами виконання практичної роботи № 4.
3. Складання обов'язкової туристсько-рекреаційної номенклатури.

Завдання практичних робіт

Практична робота №1. Тема: «Характеристика видів туристичних ресурсів».

Мета: ознайомитися з видами туристсько-рекреаційних ресурсів, виявити особливості їх зосередження в країнах та регіонах світу та специфіку використання в туристсько-рекреаційній діяльності.

Завдання: (виконується за варіантом)

1. Описати один із видів туристсько-рекреаційних ресурсів.
2. Навести приклади їх використання в туристсько-рекреаційній діяльності окремих країн.
3. Виявити проблеми та визначити перспективи використання даного виду туристсько-рекреаційних ресурсів у туристичній та рекреаційній діяльності.
4. Підготувати доповідь та презентацію з відеороликами.

Варіанти

I. Туристсько-рекреаційні ресурси природного походження:

- 1.1. Ландшафти (каньйони, водоспади, провалля, кратери вулканів тощо).
- 1.2. Морські та океанічні узбережжя, найкращі місця для дайвінгу.
- 1.3. Озера та річки як об'єкти рекреації, пляжно-курортного відпочинку.

1.4. Гірські системи та гірськолижні курорти.

1.5. Геоморфологічні об'єкти (карстові печери, коралові рифи, відслонення гірських порід).

1.6. Бальнеологічні ресурси та курорти світового значення.

II. Природно-антропогенні туристсько-рекреаційні ресурси

2.1. Національні природні парки.

2.2. Природні та біосферні заповідники, заказники та пам'ятки природи.

2.3. Дендропарки, ботанічні сади, зоопарки.

III. Суспільні туристсько-рекреаційні ресурси:

3.1. Археологічні ресурси (давні міста цивілізацій).

3.2. Музеї світового значення.

3.3. Парки культури та відпочинку.

3.4. Нестандартні пам'ятники.

3.5. Готелі та ресторани.

3.6. Кладовища та місця масової загибелі людей як об'єкти «мрачного» туризму.

3.7. Торговельно-розважальні центри як об'єкти шопінг-туризму.

3.8. Технічні споруди, нестандартні будівлі як об'єкти індустриального туризму.

3.9. Центри паломництва християн, мусульман та буддистів як об'єкти релігійного туризму.

VI. Події туристичні ресурси

4.1. Гастрономічні фестивалі.

4.2. Карнавали, театралізовані шоу, національні свята.

4.3. Спортивні змагання та фестивалі.

4.4. Музичні конкурси, кінофестивалі, фольклорні обряди.

4.5. Аукціони, покази мод, політичні та економічні форуми.

Практична робота № 2. Тема: «Туристсько-рекреаційний імідж країни».

Мета: засвоїти особливості розробки туристсько-рекреаційного іміджу країни, удосконалити навички роботи з літературними та інформаційними джерелами.

Завдання: розробити туристсько-рекреаційний імідж однієї з країн світу (за вибором студента) за планом (табл. 2) та підготувати презентацію з відеороликами.

Таблиця 2

План розробки туристсько-рекреаційного іміджу країни

	<i>Види образів країни</i>	<i>Характеристика образу</i>
1.	Політико-географічний	
2.	Природно-географічний	
3.	Цивілізаційно-культурний	
4.	Соціоментальний	
5.	Виробничо-економічний	
6.	Національно-ціннісний	
	<i>Висновки</i>	

Практична робота № 3. Тема: «Об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО».

Мета: розглянути об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО, з'ясувати їх розподіл за типами та за країнами світу.

Завдання: розробити інформаційно-довідниковий буклет, в якому відобразити основні об'єкти списку Світової спадщини ЮНЕСКО однієї з країн світу. Доповнити буклет цікавими відеороликами

Орієнтовний план інформаційно-довідникового буклету

1. Коротка інформація про країну (ЕГП, кількість населення, особливості соціально-економічного розвитку).
2. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО природного типу.
3. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО культурного типу.
4. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО змішаного типу.
5. Діаграма розподілу об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО за типами.
6. Перелік об'єктів-кандидатів на включення до списку Світової спадщини ЮНЕСКО.

Практична робота № 4. Тема: «**Характеристика туристичних ресурсів країн світу**».

Мета: ознайомитися з туристсько-рекреаційними ресурсами країн світу, визначити проблеми та перспективи розвитку туристсько-рекреаційної діяльності.

Завдання: дати характеристику туристсько-рекреаційних ресурсів однієї з країн світу (за вибором студента) за планом та підготувати презентацію з цікавими відеороликами.

План характеристики туристичних ресурсів країни

1. Природні пам'ятки, що є об'єктами туристсько-рекреаційної діяльності.
2. Суспільні туристсько-рекреаційні ресурси.
3. Події туристичні ресурси.
4. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО.
5. Головні центри туристичної та рекреаційної діяльності.
6. Висновки щодо проблем та перспектив розвитку туристсько-рекреаційної діяльності в країні.

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Не передбачено</i>	
2		
...		

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підходи до класифікації туристичних ресурсів за різними авторами	10

2.	Нові види туризму та їх характеристика	8
3.	Інформаційні ресурси та їх роль у туризмі	8
4.	Всесвітня туристична організація: історія створення та сучасний стан діяльності.	8
5.	Законодавче та правове регулювання туристичної діяльності в різних країнах світу. Види формальностей в міжнародному туризмі.	8
6.	Туристичні ресурси країн Північної Європи	8
7.	Туристичні ресурси країн Південної Азії	8
8.	Туристичні ресурси країн Центральної Америки	8
9.	Туристичні ресурси країн Західної Африки	8
10.	Туристичні ресурси Океанії	8
	Усього годин	82

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Лекція: настанова, презентація, узагальнювальна, традиційна.

Практичне заняття: виконання практичної роботи відповідно до методики, робота з картами атласів та контурними картами, бесіда відтворювальна та евристична, порівняння, зіставлення, моделювання, проектування.

11. Методи контролю

Поточний контроль — здійснюється на практичних заняттях шляхом перевірки готовності студентів до занять (виконання домашніх усних та письмових завдань, конспектування літератури, відповідно до планів практичних занять) та з урахуванням діяльності на заняттях.

На лабораторних, практичних заняттях студент за роботу має можливість отримати максимально 5 балів за національною шкалою оцінювання - “2”, “3”, “4”, “5”, причому враховується як усна, так і письмова відповідь. Здійснюється перевірка засвоєння студентами понятійно-термінологічного апарату з курсу “Фізична географія України” під час лекцій, а також лабораторних і практичних занять.

Підсумковий модульний контроль (модульна контрольна робота) — проводиться протягом вивчення навчального курсу, згідно існуючого академічного навантаження, що дозволяє виявити системні теоретико-практичні знання і вміння студентів; такий контроль проводиться як на основі лекційних занять, так і лабораторних, практичних занять. Форма контролю — письмова або усна. Оцінювання здійснюється за бально-рейтинговою системою на основі національної шкали оцінювання.

Контроль за самостійною роботою — студенти вивчають певний навчальний матеріал, згідно плану самостійної роботи, якість виконаної роботи контролюється лектором та викладачем курсу щомісяця, відповідно до академічного навантаження та визначеного графіку, який затверджений деканатом природничо-географічного факультету. Оцінки виставляються за національною шкалою.

Самостійна робота передбачає такі види робіт як:

- аналіз матеріалу підручників, навчальних посібників, Internet-інформації, окремих статей, статистичних даних, картографічних джерел тощо;
- підготовка рефератів, згідно визначених викладачем тем;
- усні повідомлення з окремих тем.

Підсумкова оцінка за весь курс здійснюється за національною шкалою оцінювання (табл. 12) на основі результатів лекційного, лабораторного та практичного модульного контролю знань студентів, а також заліку та екзамену, які передбачені навчальним планом з курсу.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота										Сума балів
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	МКР	100
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Немець Л. М. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : навчально-методичний посібник / Л. М. Немець, Г. О. Кулешова, А. В. Соколенко. – Х., ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 102 с.

14. Рекомендована література

- Бейдик О. О. Методологія та методика аналізу рекреаційно-туристських ресурсів України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О. О. Бейдик. – К. : ВПЦ «Київ, унт», 2001. – 298 с.
- Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : Навчальний посібник. / –О. О. Бейдик. – 2-ге видання, доп. і перероб. - К.: Альтерпрес, 2010. – 404 с.

3. Бейдик О. О. Словник-довідник з географії туризму, рекреації та рекреаційної географії // О. О. Бейдик– К. : «Палитра», 1997. – 130 с.
4. Визгалов Д. В. Брендинг міста / Д. В. Визгалов. – М. : Фонд «Інститут економіки міста», 2011. – 160 с.
5. Вишневецька О. О. Туристичне країнознавство : підручник / О. О. Вишневецька, А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідоров. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 594 с.
6. Воскресенский В. Ю. Международный туризм / В. Ю. Воскресенский. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 255 с.
7. География туризма: учебник / кол. авторов; под ред. А. Ю. Александровой. – 3-е изд., испр. и доп.. – Кнорус М., 2010. – 592 с.
8. Голиков А. П. Мировое хозяйство. Отраслевая структура, география, современные тенденции : учебное пособие / А. П. Голиков, Н. А. Казакова. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2002. – 112 с.
9. Зорин И. В. Энциклопедия туризма: справочник / И. В. Зорин, В. А. Квартальнов. – М. : Финансы и статистика, 2003. – 368 с.
10. Кузик С. П. Географія туризму: навчальний посібник / С. П. Кузик. – К. : Знання, 2011. – 271 с.
11. Кусков А. С. Рекреационная география : учебно-методический комплекс / А. С. Кусков, В. Л. Голубева, Т. Н. Одинцова. – М. : МПСИ, Флинта, 2005. – 496 с.
12. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О. О. Любіцева. – К. : Альтерпрес, 2002. – 436 с.
13. Мальська М. П. Туристичний бізнес: теорія та практика / М. П. Мальська, В. В. Худо. - 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
14. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг: [підручник] / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
15. Масляк П. О. Рекреаційна географія : навч. посібник / П. О. Масляк. – К. : Знання, 2008. – 343 с.
16. Панкрухин А. П. Маркетинг території / А. П. Панкрухин– СПб. : Питер, 2006. – 416 с.
17. Парфіненко А. Ю. Туристичне країнознавство: навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України) / А. Ю. Парфіненко. Х. : Бурун Книга, 2009. – 288 с.
18. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах : підручник. / І. В. Петрова. – К. : Кондор, 2008. – 408 с.
19. Сміль І. В. Туристичні ресурси світу / І. В. Сміль. – Ніжин: Вид-во Ніжин. держ. ун-ту ім. Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
20. Стафійчук В. І. Рекреація : навч. посібник / В. І. Стафійчук. – К. : Альтерпрес, 2006. – 264 с.
21. Стафійчук В. І. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія: навч. посіб. / В. І. Стафійчук, О. Ю. Малиновська. – К. : Альтерпрес, 2009. – 427 с.
22. Трансформація міжнародних економічних відносин в епоху глобалізації / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : Видавництво ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – 315 с.
23. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму : навчальний посібник / за ред. О. О. Любіцевої. – К. : Альтерпрес, 2008. – 436 с.
24. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія / Н. В. Фоменко. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Галасюк С. С. Основні напрями розвитку туристичного ринку Франції [Електронний ресурс]. / С. С. Галасюк. – Режим доступу : http://tourlib.net/statti_ukr/galasjuk3.htm
2. Горный Н. Главные достопримечательности Венеции [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_tourism/venecia.htm
3. Доан П. В. Достопримечательности Испании [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_otdyh/spain.htm
4. Завьялова О. Сафари в Ботсване [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_tourism/zavjalova.htm
5. Интересные города Восточной Европы [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_tourism/east-europe.htm
6. Исаев В. Карнавалы Бразилии [Электронный ресурс] / В. Исаев. – Режим доступа: http://tourlib.net/statti_tourism/karnaval-y-brazilii.htm
7. Ленская Ю. Летние фестивали в Европе [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_otdyh/festival-europe.htm
8. Логинов О. Мачу Пикчу – удивительный город древних инков [Электронный ресурс] / О. Логинов. – Режим доступа: http://tourlib.net/statti_tourism/machu-pikchu.htm
9. Логинов О. Тайны и проклятия острова Пасхи [Электронный ресурс] / О. Логинов. – Режим доступа: http://tourlib.net/statti_tourism/loginov.htm
10. Марцева Л. Экзотическое сафари в ЮАР [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_tourism/marceva.htm
11. Молчанов А. Особенности отдыха в Египте [Электронный ресурс]. – режим доступа : http://tourlib.net/statti_otdyh/egypt3.htm
12. Молчанов А. Сейшельские острова [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_tourism/sejshely.htm
13. Муха-Шаек Е. Найцікавіші міста Європи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://tourlib.net/statti_ukr/evropa.htm
14. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www2.unwto.org/>
15. Офіційний сайт світової спадщини ЮНЕСКО [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://whc.unesco.org>
16. Парубій Х. Привіт із Мексики! [Електронний ресурс] / Х. Парубій. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/parubij3.htm
17. Пилипенко Г. Гаїті: чорна перлина Карибів [Електронний ресурс] / Г. Пилипенко. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/pylypenko.htm
18. Пилипенко Г. Путешествие в Южную Америку [Электронный ресурс] / Г. Пилипенко. – Режим доступа: http://tourlib.net/statti_otdyh/amerika.htm
19. Природные чудеса Африки [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://ru.globalvoicesonline.org/2012/12/05/20270/>
20. Савула М. Середньовічні замки Європи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://tourlib.net/statti_ukr/zamky-evropy.htm
21. Сандовенко И. В. Туризм в США [Електронний ресурс] / И. В. Сандовенко. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_otdyh/usa.htm
22. Сандовенко И. В. Чудо света – национальный парк Йеллоустоун [Электронный ресурс] / И. В. Сандовенко. – Режим доступа: http://tourlib.net/statti_tourism/yellowstone.htm

23. Токтасынова А. М. Туризм в Испании [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_otdyh/espania.htm

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ (АКТУАЛІЗАЦІЇ)
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Дата засідання кафедри			
Номер протоколу			
Підпис завідувача кафедри			

Робоча програма навчальної дисципліни розглянута й перезатверджена на засіданні кафедри _____ (назва кафедри, за якою закріплена дисципліна) від _____ року, протокол № _____.

Зав. кафедри _____

Вніс зміни до програми « _____ » _____ 20__ р.	Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____ « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____ Завідувач кафедри _____
Вніс зміни до програми « _____ » _____ 20__ р.	Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____ « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____ Завідувач кафедри _____
Вніс зміни до програми « _____ » _____ 20__ р.	Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____ « _____ » _____ 20__ р., протокол № _____ Завідувач кафедри _____